

Αθήνα, 07.02.2024

Ερώτηση

Προς τους Υπουργούς:

1. Περιβάλλοντος και Ενέργειας
2. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Θέμα: «Η διεύρυνση των πόρων για τη Δίκαιη Μετάβαση και η σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων στα ορυκτά καύσιμα, προϋποθέσεις για την πράσινη μετάβαση»

Πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) γνωμοδότησε¹ σχετικά με τη διαμόρφωση ενός πλαισίου πολιτικής για τη Δίκαιη Μετάβαση. Η εν λόγω γνωμοδότηση αποτέλεσε μάλιστα και το πλαίσιο συζήτησης του ζητήματος της Δίκαιης Μετάβασης στην πρόσφατη άτυπη συνεδρίαση του Συμβουλίου των Υπουργών στις 15 και 16 Ιανουαρίου 2024. Μεταξύ άλλων, η γνωμοδότηση αναγνωρίζει την ύπαρξη χρηματοδοτικού κενού για τη Δίκαιη Μετάβαση των περιοχών έντασης άνθρακα στην Ευρώπη και συστήνει τη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων στα ορυκτά καύσιμα, ώστε να δημιουργηθεί ο αναγκαίος δημοσιονομικός χώρος για την ενίσχυση της Δίκαιης Μετάβασης. Ειδικότερα προτείνει:

- «Ενθάρρυνση των κρατών μελών να υιοθετήσουν πρακτικές κατάρτισης πράσινου προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων χαρτών πορείας για τη **σταδιακή κατάργηση των άμεσων και έμμεσων επιδοτήσεων για τα ορυκτά καύσιμα**, η οποία θα δημιουργήσει σημαντικά δημοσιονομικά περιθώρια για τη στήριξη ιδίως των ενεργειακά φτωχών ατόμων και των ατόμων χαμηλού εισοδήματος.
- Διασφάλιση ότι τα επικαιροποιημένα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα θα **αξιολογούν επαρκώς το κενό δαπανών για τη δίκαιη μετάβαση και θα εξετάζουν τρόπους για την κάλυψή του**, θα καταγράφουν όλες τις (άμεσες και έμμεσες) επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων και θα περιλαμβάνουν χρονικά δεσμευτικό σχέδιο για τη σταδιακή κατάργησή τους με κοινωνικά δίκαιο τρόπο, ώστε να απελευθερωθούν δημόσιοι πόροι για τη δίκαιη μετάβαση.»

Από την άλλη μεριά, πρόσφατα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε τα σχόλιά της για το προσχέδιο του Εθνικού Σχεδίου Ενέργειας και Κλίματος (ΕΣΕΚ) που κατέθεσε η ελληνική

¹ Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, 2023, Διερευνητική γνωμοδότηση «Πρώθηση του πλαισίου πολιτικής της ΕΕ για τη δίκαιη μετάβαση: ποια μέτρα είναι αναγκαία» <https://rebrand.ly/oolz9xf>

κυβέρνηση τον Νοέμβριο του 2023, επισημαίνοντας ότι, «Όσον αφορά τις επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων, το σχέδιο στερείται πληροφοριών σχετικά με το πώς και μέχρι πότε αυτές οι επιδοτήσεις θα καταργηθούν σταδιακά, γεγονός που αποτελεί ιδιαίτερο ζήτημα δεδομένου του υψηλού μεριδίου τους στο σύνολο των επιδοτήσεων στον τομέα της ενέργειας»². Επιπλέον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χαρακτηρίζει ως «περιορισμένες» τις πληροφορίες που περιλαμβάνει το ΕΣΕΚ σχετικά με τη Δίκαιη Μετάβαση και τονίζει ιδιαίτερα την «έλλειψη πληροφοριών σχετικά με τους πόρους που θα διατεθούν ειδικά για τη μετάβαση των εν λόγω περιοχών».

Με βάση τα παραπάνω, ερωτώνται οι κκ Υπουργοί:

1. Έχει εκτιμηθεί το ύψος των επιδοτήσεων που δίνει το ελληνικό κράτος στα ορυκτά καύσιμα κάθε χρόνο; Αν ναι, ποιο είναι αυτό, και με ποια μορφή;
2. Σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί η ελληνική κυβέρνηση με στόχο να καταργήσει σταδιακά τις επιδοτήσεις στα ορυκτά καύσιμα, σύμφωνα με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής; Προτίθεται να συμπεριλάβει ένα τέτοιο σχέδιο σταδιακής κατάργησης των επιδοτήσεων στα ορυκτών καυσίμων στο τελικό σχέδιο ΕΣΕΚ το οποίο πρέπει να κατατεθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως τον Ιούνιο του 2024;
3. Προτίθεται να αξιολογήσει το πιθανό κενό χρηματοδότησης για τη Δίκαιη Μετάβαση των λιγνιτικών περιοχών και να συμπεριλάβει το σχέδιο κάλυψής του στο ΕΣΕΚ, σύμφωνα τόσο με την γνωμοδότηση της ΕΟΚΕ όσο και με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το σχέδιο ΕΣΕΚ;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αχτσιόγλου Ευτυχία (Έφη)

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Τζανακόπουλος Δημήτριος

Τζούφη Μερόπη

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Φερχάτ Οζγκιούρ

Φωτίου Θεανώ

Χαρίτσης Αλέξανδρος (Αλέξης)

² Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2023, Σύσταση της Επιτροπής, αξιολόγηση (SWD) και ενημερωτικό δελτίο του σχεδίου επικαιροποιημένου Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα της Ελλάδας, <https://rebrand.ly/hrbv0q9>